

21 JUN 2002

**COMMUNITY PARTICIPATION PROCESS IN DRUG PREVENTION
THROUGH PARTICIPATORY ACTION RESEARCH,
TAMBOL BANG PROM, BANG KHONTHI DISTRICT,
SAMUT SONGKHRAM PROVINCE**

POLICE GENERAL. KRAISOOK SINSOOK

๒

With compliments
of

.....บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล.....

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF DOCTOR OF PHILOSOPHY
(CRIMINOLOGY, JUSTICE ADMINISTRATION AND SOCIETY)
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2002

ISBN 974-04-1533-4

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

TH
K890
2002
C.2

Copyright by Mahidol University

4037602 SHCJ/D : MAJOR: CRIMINOLOGY, JUSTICE ADMINISTRATION AND SOCIETY ; Ph.D. (CRIMINOLOGY, JUSTICE ADMINISTRATION AND SOCIETY)

KEY WORDS : PARTICIPATORY ACTION RESEARCH / PARTICIPATION / DRUGS

POL.GEN. KRAISOOK SINSOOK : COMMUNITY PARTICIPATION IN DRUG PREVENTION THROUGH PARTICIPATORY ACTION RESEARCH, TAMBON BANG PROM, BANGKONTHI DISTRICT, SAMUT SONGKHRAM PROVINCE. THESIS ADVISORS: CHAIWAT PANJAPHONG, Ph.D., PANTYP RAMASOOTA, Ph.D., KAMONTIP KHATIKARN, Ph.D., SOMRUDEE NICROWATTANAYINGYOUNG, Ph.D., POL. MAJ.GEN NADHAPIT SNIDVONGS, Ph.D., 143 P. ISBN: 974-04-1533-4

The objectives of this participatory action research are threefold. First, to study the formation of the community participatory process to prevent drugs in the community. Second, to identify factors conducive to individuals' participation in drugs prevention. And third, to study the process by which social measures are crafted to prevent drugs. The procedure of this research involves 3 stages. They are 1) research preparation, 2) research and 3) post-research. Target groups of this research include the knowledgeable, the senior formal leaders, general leaders, community members, and stakeholders, such as, government officials and local community scholars. The research relies on content analysis and induction.

Research findings reveal that the community participatory process to prevent drugs was formed by the instigation of participatory action research in which the researcher served as a facilitator. The incurred participatory process involved three phases: firstly, problem identification and survey and resolution seeking, secondly, selection of direction for problem solving, and thirdly, taking action to solve problems, which eventually led to a process to form social measures, which in turn was underlined by positive thinking that would bring no harm to individuals who participated in the community's drug prevention. These measures focused on creating peacefulness within the community under the assumption that when a community can restore peace and happiness problems will subside. Principal factors conducive to people's participation within the community can be classified into internal and external. Internal factors include: 1) strong human, socio-cultural, and ecological capitals, 2) good communication, 3) strong community mobilization process, 4) learning process, 5) sovereignty, 6) economic stability, and 7) peacefulness. External factors included intellectual supports from academics outside the community and from community networking. Social measures were formulated out of people's participating in the research process until their positive views for drug prevention were instilled. Conventional ways of thinking were then transformed to strengthening community relations, which in turn helped to prevent drug use. An important finding from this research is that participatory action research empowered the community, enabling the people to think and express their thoughts freely. This was reinforced by the fact that the community had creative holistic ways of thinking and by the support gained from network building with another community with similar experience. All of the above together made the community realize its own potential and power to solve their problems and determine its own development course.

It is recommended that success of the participatory action research be expanded to other rural communities so that they can develop their potential as a foundation for national development. Policy-wise, it is recommended that organizations responsible for drug prevention change their attitudes and redefine their strategies and tactics to emphasizing the building of people's quality of life, instead of relying on suppression alone. For further research, it is deemed worthwhile undertaking comparative studies using participatory action research on the one case and another method on the other case. Likewise, comparative studies using participatory action research in other communities with different contexts should be conducted.

40376022SHCJ/D : สาขาวิชา : อาชญวิทยา การบริหารงานยุติธรรมและสังคม; ปร.ด. (อาชญวิทยา : การบริหารงานยุติธรรมและสังคม)

พล.ต.อ. ไกรสุข สิ้นสุข : กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนในการป้องกันยาเสพติด โดยวิธีการวิจัยปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม ตำบลบางพรม อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม (COMMUNITY PARTICIPATION PROCESS IN DRUG PREVENTION THROUGH PARTICIPATORY ACTION RESEARCH, TAMBOL BANG PHROM, BANG KHON THI DISTRICT, SAMUT SONGKHRAM PROVINCE) คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : ชัยวัฒน์ ปิณฑพงษ์, Ph.D., พันธุ์ทิพย์ รามสูต, Ph.D., กมลทิพย์ คดีการ, Ph.D., สมฤดี นิโครวัฒน์ยิ่งยง, Ph.D., ณัฐพิชญ์ สนิทวงศ์ ณ อยุธยา, Ph.D., 137 หน้า ISBN 974-04-1533-4

การวิจัยปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมนี้ มีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาการก่อเกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชน เพื่อป้องกันยาเสพติดของชุมชน 2) เพื่อศึกษาปัจจัยที่นำมาสู่การมีส่วนร่วมของคนในชุมชน เพื่อป้องกันยาเสพติด และ 3) เพื่อศึกษากระบวนการได้มาซึ่งมาตรการทางสังคม เพื่อป้องกันยาเสพติด โดยมีวิธีการดำเนินงาน 3 ระยะ คือ 1) ระยะเตรียมการวิจัย 2) ระยะดำเนินการวิจัย และ 3) ระยะหลังการวิจัยในชุมชน กลุ่มเป้าหมายที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ กลุ่มผู้รู้ ผู้อาวุโส ผู้นำทางการ ผู้นำทั่วไป ชาวบ้านทั่วไป ผู้มีส่วนได้เสีย เจ้าหน้าที่ภาครัฐ นักวิชาการในชุมชนตำบลบางพรม อำเภอบางคนที จังหวัดสมุทรสงคราม การวิเคราะห์ข้อมูลใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) และสร้างข้อสรุปแบบอุปนัย (Induction)

ผลการวิจัย พบว่า การก่อเกิดกระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนเพื่อป้องกันยาเสพติด เกิดจากการกระตุ้นให้ชุมชนรับรู้และตระหนักในปัญหาของยาเสพติด โดยใช้วิธีการวิจัยปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม โดยผู้วิจัยเป็นผู้อำนวยการความสะดวก ทำให้เกิดกระบวนการมีส่วนร่วมซึ่งจำแนกได้เป็น 3 ขั้นตอน คือ 1) ขั้นการศึกษาปัญหา สำรวจ และหาแนวทางแก้ไข 2) ขั้นการเลือกแนวทางหรือกำหนดทิศทางการแก้ปัญหา และ 3) ขั้นการปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหา ซึ่งในที่สุดนำไปสู่กระบวนการได้มาซึ่งมาตรการทางสังคมภายใต้ฐานคิดในการมองปัญหาเชิงบวก ที่จะไม่สร้างหรือก่อให้เกิดอันตรายต่อผู้ที่เข้ามามีส่วนร่วมในการป้องกันยาเสพติดของชุมชน มาตรการดังกล่าวให้ความสำคัญต่อการสร้างความสงบในชุมชน โดยเชื่อว่าหากชุมชนมีความร่มเย็นเป็นสุขแล้ว ปัญหาต่างๆ จะหมดไป ปัจจัยที่นำมาสู่การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนเพื่อป้องกันยาเสพติดประกอบด้วย 2 ปัจจัยหลัก คือ ปัจจัยภายในชุมชน ได้แก่ 1) การมีต้นทุนที่เข้มแข็งทั้งทุนมนุษย์ ทุนทางสังคม วัฒนธรรม และทุนทางนิเวศน์ 2) มีการติดต่อสื่อสาร 3) มีกระบวนการขับเคลื่อนชุมชนที่เข้มแข็ง 4) มีกระบวนการเรียนรู้ 5) มีอธิปไตย 6) มีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ และ 7) มีความสงบสุข ส่วนปัจจัยภายนอกชุมชน ได้แก่ การสนับสนุนทางความคิดจากนักวิชาการภายนอก และจากเครือข่ายการเรียนรู้จากชุมชนอื่น ข้อค้นพบที่สำคัญจากการวิจัยนี้ คือ การวิจัยปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วม เป็นกระบวนการที่เสริมสร้างพลังของชุมชน ทำให้คนในชุมชนกล้าคิด กล้าแสดงออก ประกอบกับการที่ชุมชนมีวิถีคิดในการแก้ปัญหาแบบองค์รวมในเชิงสร้างสรรค์ และได้รับแรงกระตุ้นจากเครือข่ายความร่วมมือระหว่างชุมชนที่มีประสบการณ์ในเรื่องเดียวกัน ทำให้ชุมชนสามารถแสดงศักยภาพและพลังในการแก้ปัญหา ตลอดจนกำหนดแนวทางการพัฒนาตนเองได้

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในทางปฏิบัติดังนี้ ควรนำกระบวนการวิจัยปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมไปขยายผลในชุมชนชนบท เพื่อสร้างชุมชนให้มีศักยภาพเป็นฐานรากในการพัฒนาประเทศ ข้อเสนอแนะในเชิงนโยบาย หน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายเรื่องยาเสพติดควรปรับกระบวนการทัศน์ กำหนดยุทธศาสตร์ และยุทธวิธีที่เน้นในเรื่องการสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชน และข้อเสนอแนะต่อการวิจัยครั้งต่อไป ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบโดยใช้วิธีวิจัยปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมกับวิธีการอื่น และใช้วิธีวิจัยปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมเปรียบเทียบกับระหว่างพื้นที่ที่มีบริบทแตกต่างกัน